

Lefnadsvis. — 4) (fam.) En, som med jemnt sinne bär alla lifvets vexlingar. *Vara tålig som en f. I motgången måste man vara f.* — 5) (fam.) Djupsinnig tänkare, en som grubblar på filosofiska ämnen. [Philosoph.]

FILOSOFEM, filåsåfäm, n. 5. Filosofisk fråga eller sats. [Philosophem.]

FILOSOFERA, filåsåfëra, v. n. 4. Sysselsätta sig med filosofiska spekulationer; tänka i filosofiska ämnen. — *Filosofera*, n. 4. o. *Filosofering*, f. 2. [Philosophera.]

FLOSOFI, filåsåfi, f. 3. 1) Vetenskap, som söker utforska de yttersta grunderna för allt varande och vetande, d. v. s. tingens yttersta grunder, lagar och ändamål. Verldsvishet. *F-en är läran om hvad vi kunne veta, hvad vi böre göra, och hvad vi hafve att hoppas. F-e magister*, en, som tagit akademiska graden i de filosofiska lärdomsämnen. — 2) Lefnadsvishet. — 3) (fam.) Ståndaktighet, mod, undergifvenhet i lidandet, olyckan. [Philosophi.]

FILOSOFISK, filåsåfisk, a. 2. 1) Som tillhör eller har afseende på filosofien, af filosofiskt innehåll. *F. kunskapsart. F-t ämne. En f. ode.* — 2) (om person) Som ifrån filosofiens synpunkt bedömer lifvet och dess händelser, med lugn och ståndaktighet genomgår ödets pröfningar. Lefnadsvis. *Man måste vara mycket f., för att tåligt kunna bära så stora motgångar.* — 3) Som på ett eller annat sätt blifvit ställd i förbindelse med filosofien. *F-a stenen*, se *De Vises sten* (under *Sten*). [Philosophisk.]

FILOSOFISKT, adv. På ett filosofiskt sätt: 1) Ur filosofisk synpunkt. *F. bedöma.* — 2) Med filosofiskt lugn. *F. bära ödets oförrätter.*

FILSMED, m. 5. Se *Filhuggare*.

FILSPÅN, n. sing. (kollektivt) Hvad som affaller vid filning.

FILSTRECK, n. 5. Streck, märke, fördjupning efter en fil.

FILT, fillt, m. 2. 1) Djurhår eller ull, beredd till ett fast helt genom filtning (jfr. *Filla*). — 2) Se *Filttäck*. — 3) (vid pappersbruk) Ett stycke duk, som utbredes öfver det nyss formade papperet.

FILTA, v. a. 1. Bereda djurhår eller ull på det sätt, att håren eller trådarna medelst särskilt verktyg (faktbåge) insnarjas i hvarandra samt genom tryckning och bultning, med tillhjälp af väta och värme, så hoptrasslas och packas, att deraf uppkommer ett fast helt, hvaraf man kan göra hattar, skor, mössor, o. d. — *Filtande*, n. 4.

FILTARE, m. 5. Arbetare på en hattmakarverkstad, som filtar.

FILTAKTIG, a. 2. Som liknar filt.

FILTARBETE, n. 4. Hvad som blifvit tillverkad af filt.

FILTDUK, m. 2. Fuktad linneduk, som begagnas vid filtning.

FILTER, f'iltr, n. 5. (lat. *Filtrum*) Den porösa kropp, vanligtvis sugpapper, som begagnas till filtrering.

FILTHATT, m. 2. Hatt, tillverkad af filt (bem. 1).

FILTHÄRIG, a. 2. (bot.) Så kallas en växt-del, som är betäckt med filltudd.

FILTKAPPA, f. 1. Se *Filtmantel*.

FILTLUDD, m. 5. Tätt sammanfiltade ulllika hår på en växtdel.

FILTMAKARE, m. 5. Handverkare, som af grof ull gör hvarjehanda andra saker än hattar.

FILTMANTEL, m. 2. pl. — *mantlar*. Mantel, kappa, förfärdigad af filt.

FILTMÖSSA, f. 1. Mössa, tillverkad af filt. — I samma mening säges äfven *Filtsko*, *-socka*, *-strumpa*, *-stöfvel*, *-sula*.

FILTNING, f. 2. Förfarandet, då man filtar.

FILTRERA, v. a. 1. (kem. o. farm.) Låta en vätska gå genom ett poröst lager (duk, papper, o. s. v.), nog tätt, för att afskilja äfven finare pulverdelar, så att den genomgångna vätskan blir alldeles klar. — *Filtrerande*, n. 4.

FILTRERDUK, filltrëdduk, m. 2. Se *Silduk*.

FILTRERHATT, m. 2. Se *Filtrerkorg*.

FILTRERING, f. 2. Förfarandet, då man filtrerar.

FILTRERKORG, m. 2. Ett slags trattformig korg af pennor, som vid filtrering sättes emellan filtret och tratten. Kallas äfv. Pennkorg, Filtrerhatt.

FILTRERPAPPER, n. 5. Sugpapper, som begagnas till filter (se d. o.).

FILTRERSTEN, m. 2. Grof sandsten, hvarigenom vatten silas.

FILTRERTRATT, m. 2. Tratt, som begagnas vid filtrering och hvaruti filtret utbredes.

FILTRUM, f'iltrum, n. pl. *filtra*. (lat.) Se *Filter*.

FILTÄCKE, n. 4. Täck, tillverkad af filt.

FILTULL, f. sing. 1) Ull, som begagnas till filtning. — 2) Filtad ull.

FILUR, -úr, m. 5. (förvrängdt af fr. *Filou*) Skålm, spetsbof.

FIMMERSTÅNG, f. 5. pl. — *stänger*. Så kallas hvarje af de stänger, medelst en jernögla fästade vid framdelen af en vagn eller släde, inom hvilka hästen är förspänd och drar. Uttalas vanligtvis *Fimmelstång*.

Anm. Ordet hette i äldre språket *Fimurstång*, af *Fimur*, vig, beqväm, emedan en sådan stång eller skakel kan vridas åt sidorna, så att hästarne med mera bekvämlighet kunna draga.

FIN, a. 2. (I allm. motsatsen till *Grof*.) 1) I sitt slag mycket smal. *En f. tråd, spets, penna. Ett f-t här, drag, streck. F-t lin.* — 2) Mycket tunn, tät och slät. *F-t papper, tyg, kläde, sammel. F. hy, f-t skinn. F-a händer*, med fint skinn. — 3) I sitt slag mycket små. *F. stil.* — 4) Fördelad i ganska små partiklar eller delar, jemförelsevis med andra ämnen af samma slag. *F-t mjöl, pulver. F. sand. F-t regn. F. kam.* — 5) Nätt, prydlig och med yttersta omsorg ända till de minsta detaljer utarbetad. *F-t arbete.* — *Syn. Nätt.* — 6) Utmärkt, öfverträffande i sitt slag. *F-a viner, kryddor, rätter. F. färg, deg. F-t porlän. F-a kort, kläder.* — 7) För skönhetssinnet behaglig och utmärkande sig för fränvaro af allt groft, rått och hvardagligt. *F-a drag, konturer, lineamenter, former.* (Fig. mål.) *F. pensel*, sätt att måla, som utmärker sig för ledighet, behag och utmärkt noggrannhet i teckningen. — 8) Utmärkt väl renad, lutrad, sofrad. *F-t guld, silfver, socker.* — 9) *F. ton, röst, hög och späd*, men klar och ren. — 10) (fig.) a) (om sinnen) Som utmärkt väl uppfattar ytre intryck. *F. hörsel, syn, lukt, smak, känsel. F-t väderkorn. Hafva ett f-t öra*, godt gehör. — *Motsats: Dålig, Klen, Slö.* — *Syn. Skarp.* — b) Skarpsinnig, förständig, själfull, klok, sinnrik. *En f. blick, fysionomi. Ett f-t skämt, svar. F. smak* (i estetisk mening), som uppfattar äfven mindre skiljaktigheter. *F. observationsförmåga. En f. distinktion,*